

Renovatie Design Centrum

Posted on [december 2, 2013](#) by [yurivanbergen](#) | [Leave a comment](#) | [Edit](#)

een nieuwe traditie is geboren

Terugblik

Om onderzoek en ontwerp in de bouw te koppelen is een oud gebruik, dat om de veertig jaar de kop opsteekt. Het gebeurt elke keer als er sprake is van een structurele verandering in de bouw: de opkomst van de industrialisatie, de eerste massawoningbouw, de toenemende behoefte aan participatie en nu de roep om keuzevrijheid en zeggenschap, in combinatie met (partiële) vervangingsbehoefte in de bestaande bouw. In die zin is de wereld in honderd jaar veranderd. Bijvoorbeeld, het aantal woningen in Nederland is van één naar meer dan zeven miljoen toegenomen.

De opkomst van de componenten

Al bij de opkomst van de renovatie in de jaren zeventig kwamen de eerste gedachten naar voren over componenten. Vooral ontwerpers stoeiden destijds met de gedachte van het gebruik ervan. Het duurde tien tot vijftien jaar alvorens de gedachte concrete vormen aannam.

De eerste componenten, die expliciet voor de renovatie bedacht en uitgewerkt zijn, betroffen de ‘verbeterde’ keuken en douche. En nu, anno 2013, zijn voor de meeste onderdelen van een woning de eerste versies van componenten ontwikkeld. Maar in tegenstelling tot de markt van de smartphone, waar een dergelijk idee direct opgepakt wordt door een grote industrie als Motorola, blijft het in de bouw stil en moet de verandering tegen de bestaande stromingen in ontwikkeld worden ([1](#)). Bij de totale versnippering van de projectgerichte bouw ontbreekt het aan ondernemersvisie en middelen om voor een dergelijke aanpak te kiezen. De bouwbedrijven en de groothandel domineren de huidige dagelijkse praktijk. Het zoeken is naar nieuwe spelers, die het aanbod en de bijbehorende kwaliteit als richtsnoer van ondernemen hebben.

Een systeem als merk

In de afgelopen decennia is gepoogd een deeloplossing als samenstellend product op de markt te brengen. Te denken valt aan kozijnen en dakbedekking. Het technisch product was hierbij de leidraad. We willen nu een stap verder zetten en de gevel of het dak als totaal op de markt presenteren. De component is in dat geval het geheel waarover met de markt gecommuniceerd wordt. Niet de stenen, de kozijnen, de roosters, de gevelbekleding of de verwarmingsmogelijkheid, maar de gevel als component, die een kwaliteit biedt en garandeert tijdens de levensduur.

De allianties, die de afgelopen jaren in samenspraak met de BouwhulpGroep gewerkt hebben aan een aanbod voor een component, zijn als het ware de voorlopers van de nieuwe marktbenadering. Om dit echter te kunnen uitbouwen, moet aan drie voorwaarden voldaan worden:

- De bestaande kennis moet effectief gebundeld worden.
- De nieuwe ontwikkelingen moeten op elkaar afgestemd worden, zodat het totale systeem alleen maar beter wordt.
- Het merk moet borg staan voor alle aspecten van de kwaliteit.

Renovatie Design Centrum

Morgen is er nog geen nieuw merk. Morgen bestaat het aanbod nog niet uit volledig geïntegreerde producten, zodat het als een samenhangend systeem of component werkt. Om dit te realiseren, zullen er uiteenlopende afspraken gemaakt moeten worden over de modulaire opbouw, de te leveren prestatie, het niveau van de beeldkwaliteit. In de bovengenoemde allianties zijn hier vanuit de praktijk de eerste afspraken vastgelegd voor gevel, dak, woning-intern etc. Dit kan de basis vormen voor de praktische invulling. Maar om een merk te worden, is er meer nodig. Vandaar het idee om het Renovatie Design Centrum op te richten, die tracht de nieuwe kijk op de verbouwpraktijk vorm te geven, waarbij de volgende aspecten de leidraad vormen:

- Gebruik en bewoners als leidraad.
- Systeemaanbod in plaats van bouwdelen.
- De serie van één als mogelijk aanbod.
- Integratie tussen wonen, zorg en werken.
- Kwaliteit als iets onontkoombars.
- Duurzaamheid is geen zelfstandig item, maar is verbonden met de integratie van alle genoemde aspecten, waarbij zorgvuldig omgaan met het milieu een vanzelfsprekendheid wordt.
- Het merk moet herkenbaar zijn of worden.

Bronnen/verwijzingen

(1) Componentenboek, aanbod in de serie van één, BouwhulpGroep, 2013

(-) *Arts-and-craftsbeweging*

In 1884 werd de Art Workers Guild opgericht, die in 1888 veranderde van naam: Arts and Crafts Exhibition Society. Het was deels een reactie op de industriële revolutie en de afschuw van de goedkope, lelijke en vaak inferieure massaproducten.

Belangrijke vertegenwoordigers: onder andere William Morris, Charles Robert Ashbee

Het Bauhaus (1919-1932)

Bauhaus poogde aan de nieuwe opkomende industrie vorm te geven. Massaproductie werd mede omarmd en gaf richting aan de nieuwe vormgeving van producten, gebouwen en wijken. De combinatie van onderzoek en ontwerp vormde mede de richtsnoeren.

Belangrijke vertegenwoordigers: onder andere Walter Gropius en Hannes Meijer

Stichting Architecten Research (1964-1990)

Het hoofdonderwerp is de massawoningbouw, waarbij participatie van de bewoners een centrale rol vervulde. Om dit te bewerkstelligen werd een ontwerpmethodiek ontwikkeld, waarbij modulaire coördinatie mede het sleutelwoord was.

Belangrijke vertegenwoordiger: N. John Habraken

(-) Zie artikel 'Het denken in componenten wordt gemeengoed', Martin Liebrechts, kennisbank

Bestaandewoningbouw.nl, 25 november 2013